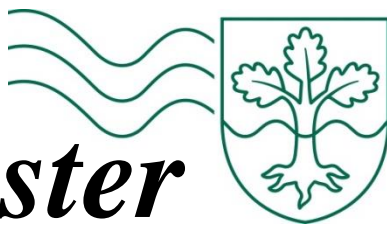

ViPensionister

Nr. 1

April – Juli 2017

11. årgang

Foto: R. L. Würzen

Når Kastanjerne springer ud .....

Orientering fra Seniorrådet i Egedal Kommune

ViPensionister

Udkommer tre gange om året og fremsendes med post til alle folkepensionister i Egedal Kommune, dog kun ét eksemplar pr. husstand. Oplag ca. 5.600

Næste nummer udkommer i august 2017.

Artikler til bladet skal være redaktionen i hænde senest den **30. maj 2017**.

Indsendte indlæg bringes i det omfang, der er plads. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere og forkorte indsendte indlæg. Anonyme indlæg og læserbreve bringes ikke.

Adressen er: **Per Veise, e-mail: vpveise@mail.dk
Dronning Margrethes Vej 59, 3650 Ølstykke**

Du kan også læse bladet *ViPensionister* på:
www.egedalkommune.dk/vipensionister

Redaktionsgruppe:

<i>Per Veise (ansvarshavende)</i>	tlf. 29 62 09 20	vpveise@mail.dk
<i>Lisbeth Solgaard Hansen</i>	tlf. 44 65 02 72	solgaardhansen@gmail.com
<i>Jørgen Storm</i>	tlf. 29 27 96 02	stormto@hotmail.com
<i>Ole Lind Larsen</i>	tlf. 20 25 28 83	olelindl@post9.tele.dk
<i>Rune Thielcke</i>	tlf. 72 59 74 11	rune.thielcke@egekom.dk
<i>Ruddi L. Würtzen</i>	tlf. 40 16 68 78	ruddi@mail.dk

Indholdsfortegnelse:

Fra redaktionen	3
Nyt fra Seniorrådet	5
Hvad var det?	7
Et trygt og værdigt liv med demens	8
Nyt fra ”Husker Du”	9
Valg til Seniorrådet	10
Vil du være en del af Husets Venner	12
Flextur – en overset mulighed?	13
Rytterskolerne i Egedal Kommune	14
Røde Kors’ vågetjeneste	17
Portræt af en forening	19
Hvad er det?	21
Kend din kommune	22
Seniorrådet	23
Foreningsoversigten	24

Fra redaktionen

Af Per Veise

Her får du årets første udgave af ViPensionister. Det er igen lykkedes at samle stof om løst og fast om Seniorrådets arbejde og om mange andre aktiviteter og tilbud samt præsentation af forskellige nye og gamle bygninger og anlæg.

Demens

Som bekendt var Seniorrådet i 2016 en af hovedaktørerne i planlægning og gennemførelse af demensugen i september. Vi arbejder på, at der også i 2017 vil blive arrangeret forskellige aktiviteter med fokus på demens.

I din opfølgning på dette har vi modtaget et indlæg ”Et trygt og værdigt liv med demens”. Læs byrådsmedlem Erhardt Filtenborgs indlæg. Se i denne sammenhæng også indlægget fra Alice Pedersen om Nyt fra ”Klub Husker Du?”, hvori omtales forskellige tilbud til demensramte og ægtefæller.

Overvej om tilbuddene er noget for dig/er.

Valg til Seniorrådet i efteråret

Jørgen Storm fortsætter i denne udgave af ViPensionister sin artikelserie om det kommende valg til Seniorråd.

Som det fremgår af artiklen, er alle over 60 år valgbar og har stemmeret. Vi ved, at flere medlemmer af det nuværende Seniorråd ikke fortsætter, så der skal findes nye kandidater. Overvej, om det er noget for dig – eller tænk på, om der er nogen i

din omgangskreds, du vil opfordre til at stille op til valget.

Plejecentre og vennegrupper

Husets Venner er en gruppe frivillige, der er med til at gøre livet lidt sjovere for dem, der bor på Plejecenter Damgårdsparken.

Læs Julie Aebischer Nørgaards artikel om Husets Venner, som søger flere medlemmer. Er det mon noget for dig at deltage i, eller har du lyst til at starte noget lignende på et af de andre plejecentre, så er det ”bare” om at komme i gang.

Rytterskoler

Denne gang har vi fået plads til hele fire sider om gamle bygninger og en ny ”installation” i kommunen. Bent Thyge Thygesen har sendt os en artikel om rytterskolerne.

I årene 1722 – 27 blev der bygget seks af disse skoler i Egedal Kommune. Alle skolerne fungerede som skoler i mere end 200 år, fem af dem består stadig – mon kommunens nuværende skoler holder så længe!

”Kend din kommune”

Man kan næppe kalde Hove-senderen en bygning – måske snarere en ”installation”. Når Ole Lind Larsen både har fotograferet og skrevet om

senderen, er det fordi, den er en af de mest markante ”ting”, der præger vores landskab. Vidste du, at landets næsthøjeste byggeri ligger i Egedal Kommune?

Veteranbiler og MC'er

Mange drenge og piger i alle aldre har gennem tiderne interesseret sig for biler og motorcykler.

Nogen er mest til de nye og smarte modeller, medens andre synes bedst om de gamle, som man selv kan skrue på. I vores løbende præsentation af foreninger/klubber i Egedal har vi denne gang valgt at lade formanden Per Hougaard Frederiksen fortælle om Ølstykke Veteran & Mc Klub.

Har du lyst til at lege med, og har du en ældre bil over 25 år, så overvej et medlemskab.

”Dette er bedre end medicin”

Alt for mange mennesker dør i ensomhed – både i hjemmet og på plejehjem og sygehuse.

Derfor har Røde Kors i samarbejde med kommunerne oprettet vågetjenester – nu også i vores kommune, hvor plejecentre og hjemmepleje kan tilkalde en våger, hvis det vurderes, at der er behov for det.

Lisbeth Solgaard har beskrevet Vågetjenesten, og her kan du også se, hvad du skal gøre, hvis du vil deltage i det frivillige arbejde.

Flextur

Der er mange måder at komme rundt på, når man skal ud. Én af mulighederne, Flextur, er en lidt overset mulighed, som er billigere end nogle af de kendte transport-former, og som modsat bus og tog kan bringe dig fra dør til dør.

Jørgen Storm skriver om Flextur – gad vide, om ikke netop du kan have glæde af ordningen? Når man én gang har prøvet det, bliver det nemmere at arrangere de næste ture.

Og endelig

skal I selvfølgelig vide, hvad det var, vi spurgte om sidst i ”Hvad er det?” Og I skal give gode bud, når Ruddi Würtzen endnu en gang spørger ”Hvad er det?” – Jeg er godt nok spændt på at få at vide, hvad det er for en Storm P.-lignende tingest, vi spørger til denne gang.

Ovenstående er skrevet på en kold, blæsende og regnfuld søndag i starten af marts, hvor lærkerne dog trods alt kvidrer.

Når du sidder med bladet i hånden i starten af april, har vi fået sommertid.

Jeg håber, at solen da vil skinne, at temperaturen er blevet tocifret, og at vi måske kan sidde ude og glæde os over det spirende forår. Snart springer træerne ud og kastanietræernes ”lys” begynder at stråle.

Nyt fra Seniorrådet Af Per Veise

Seniorrådet har siden sidst afholdt fire rådsmøder, og vi har deltaget i et fællesmøde mellem Social- og Sundhedsudvalget og Seniorrådet. Et tilbagevendende punkt på vore dagsordener har været det kommende valg til seniorråd, som afholdes i efteråret i år.

Valget

Seniorrådet har i flere år foreslået Byrådet, at det kommende valg skal foregå som fremmødevalg, idet vi gerne vil have øget stemmeprocenten til valget i forhold til foregående valg.

Vi fik afslag denne gang, så der bliver brevvalg til efteråret, men vi vil arbejde for, at der i 2021 kan afholdes fremmødevalg eller elektroniske valg alt efter hvilke muligheder, der måtte være til den tid.

Huskeuge

Der er 84.000 mennesker i Danmark, som er ramt af demens, og omkring dem står ca. 400.000 mennesker, der oplever hverdagen og livet ændre sig markant.

Seniorrådet har derfor besluttet igen i 2017 at gennemføre et demensprojekt - i år med fokus på pårørende. Desværre gives der ikke ekstra økonomisk tilskud fra kommunen i år, men vi har dog fået tilsagn om arbejdskraft og vil også undersøge mulighederne for tilskud fra fonde m.fl.

Årsberetning, handleplan m.v.

Seniorrådet skal hvert år skrive en årsberetning om Rådets arbejde. Årsplanen for 2016 blev færdiggjort på vores januarmøde og videresendt til det politiske niveau, som tog den til efterretning.

Samtidig har vi fremsendt vores handleplan for 2017-2021. Denne er blevet modtaget positivt og vil blive fulgt op på de kommende Seniorrådsmøder sammen med socialudvalgsformand og centerchef.

Dødsfald

Den 8. februar modtog Seniorrådet den meget triste besked, at et af vore medlemmer, Henning Christensen, var afgået ved døden. Henning var medlem af Seniorrådet fra 1. januar 2014, hvor vi lærte ham at kende som en god og seriøs samarbejdspartner og et engageret menneske. Desværre gjorde Hennings sygdom, at han ikke kunne deltage i en del af vore møder, og til sidst slog kræfterne ikke længere til.

Æret være Hennings minde.

Suppleant Jørgen Lange indtræder nu som fuldgyldigt medlem af Seniorrådet, hvor han i nogen tid har været stedfortræder for Henning.

FN's internationale ældredag

Igen i år planlægger vi at afholde FN's ældredag. Temaet i år bliver Værdighedspolitikken. Nærmere herom senere. Datoen er fastlagt til den 29. september.

Udbygning af plejeområdet

Der er afsat kr. 200.000,- til forberedelse af nyt plejecenter. Administrationen og det politiske niveau mener, at en udbygning med 72 plejecenterpladser i 2021 vil dække behovet for pladser frem til 2021 og nogle år videre frem.

På baggrund af de gennemførte kommunale tilsyn er hovedkonklusionen, at Egedal Kommune har fire plejecentre, hvor teamlederne og medarbejderne skaber rammer for en god og tryk hverdag for beboerne.

En delkonklusion siger: *"Plejecentrene har gennemført personalereduktioner de seneste år. Tilsynets vurdering af faldende kvalitet i dokumentationen i omsorgsjournalerne ses blandt andet som en konsekvens af besparelser, idet personalets primære fokus er den nære borgerkontakt."*

Seniorrådet har i sit hørings svar påpeget denne uheldige udvikling.

Seniorrådet vil løbende følge udviklingen på området. Vi er blevet lovet en løbende orientering på vore møder, og vi vil få alle politiske oplæg i forbindelse med byggeriet til høring.

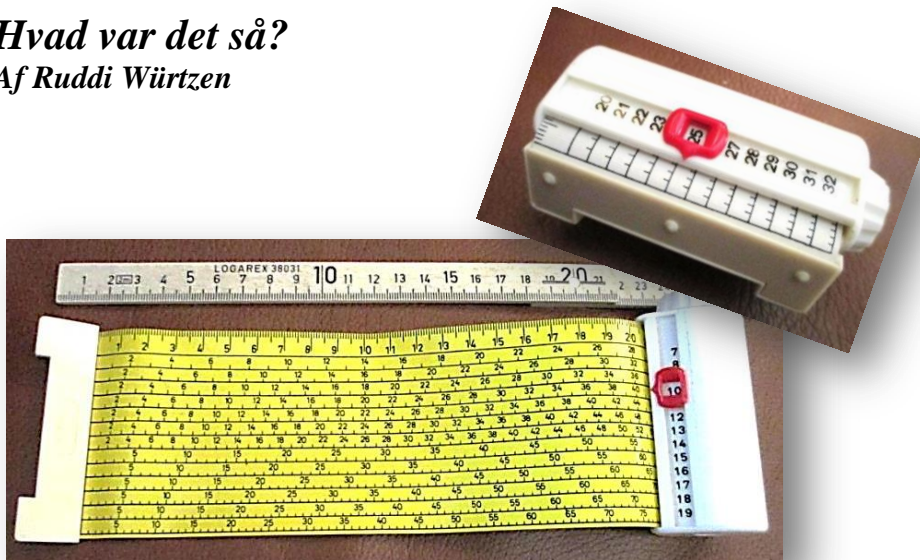
Kommunale-/embedslægetilsyn

Kommunens plejecentre har haft besøg af det kommunale tilsyn, og et enkelt af centrene har haft besøg af embedslægen. Desværre har tilsynene vist, at forholdene ikke er helt så tilfredsstillende som tidligere. Heldigvis indeholder tilsynsrapporterne mange positive bemærkninger og megen ros til medarbejderne.

På demens-plejecenter Engbo-Solkrogen er den samlede vurdering, at forholdene er særdeles tilfredsstillende. – Meget flot!

Hvad var det så? Af Ruddi Würtzen

I december-nummeret af ViP spurgte vi vore læsere, hvad denne ting mon har været brugt til.

Der kom flere svar på vores spørgsmål og alle var enige om, at det er et hjælperedskab, en strikkefasthedmåler, som man især bruger, når man strikker på strikkemaskine, men at den dog også bliver brugt til håndstriking.

Den anvendes til at finde ud af, hvor mange masker man skal slå op i forhold til garntykkelse og strikkefasthed samt strikkepindenes tykkelse. På skalaen kan man så aflæse, hvor mange pinde man skal strikke, for at strikketøjet får den ønskede længde.

Flere af læserne har selv brugt en sådan måler med stor nytte og flere bruger den stadig.

Tak for interessen for vores lille gættekonkurrence og for de gode svar. På side 21 bringer vi en ny udfordring til vore læsere.

Et trygt og værdigt liv med demens *Af Erhard Filtenborg, byrådsmedlem*

Overskriften er titlen på den handlingsplan, som de fleste af Folketingets partier vedtog i slutningen af 2016, og er en aftale om at afsætte 470 mio. kr. i demensindsatsen frem mod 2025.

Man er enige om, at der er brug for at sætte nogle ambitiøse og langsigtede mål, som skal være med til at give demensområdet et markant løft:

Danmark skal have 98 demensvenlige kommuner.

Flere mennesker med demens udredes, og 80 pct. skal have en specifik diagnose.

En forbedret pleje- og behandlingsindsats skal nedbringe forbruget af antipsykotisk medicin blandt mennesker med demens frem mod år 2025.

Planen, der desuden indeholder en lang række fokusområder, blev præsenteret den 26. januar for et større forum, og modtaget som værende både god og ambitiøs på papiret, men det er ved implementeringen, at planen skal stå sin virkelige test.

Formanden for Alzheimerforeningen, Birgitte Vølund, understregede tillige ved den lejlighed, ”hvor vigtigt det er, at viden om demens i samfundet øges væsentligt igennem handleplanens initiativer, for viden skal der til for at nedbryde tabu og skabe meget bedre muligheder for, at menne-

sker, der lever med demens, kan leve et aktivt, meningsfuldt hverdagsliv på lige fod med andre, så længe det er muligt”.

Lokalt havde Social- og Sundhedsudvalget den 8. februar et godt møde med Seniorrådet, hvor vi blandt mange emner også talte om en gentagelse af sidste års demensuge. Der sigtes på, at indholdet i uge 38 i år ikke mindst skal handle om de pårørendes situation, idet demens ikke kun er en folkesygdom, men tillige en familiesygdom, hvor de pårørende får en ny virkelighed i tilværelsen.

Vi har alle en pligt til at arbejde for, at Egedal kan udnævnes til en demensvenlig kommune, der lever op til handlingsplanens mål. Det kan vi bl.a. gøre ved hjælp af en konkret demenspolitik, som bør iværksættes.

Vær med til at gøre onsdagen til en god dag!

Af Alice Pedersen, seniorrådsmedlem

Nyt fra

Alle aktiviteterne er for hjemmeboende demensramte og deres ægtefæller og foregår i Damgårdsparken nr. 7 - 9.

ONSDAGE kl. 15 - 16:

GYMNASTIK/TRÆNING

Kom og træn - den raske ægtefælle er også velkommen. En fysioterapeutstuderende instruerer og ved lige præcis, hvad du har brug for og har godt af.

ONSDAGE i ulige uger kl. 15 - 18:

MADKLUB

Deltagerne køber ind på skift og laver maden sammen under ledelse af tidligere husholdningslærerinde Birgitte Friis-Mikkelsen. Bagefter spises maden ved et veldækket bord.

ONSDAGE i lige uger kl. 16 - 19:

SPIS SAMMEN

Maden bliver leveret udefra, men hyggen, snakken og opvasken står deltagerne selv for, ligesom vi sammen dækker et pænt bord.

Kom og deltag, hvis du har brug for gode stunder i selskab med ligesindede.

Tilmelding på tlf. 20 24 08 89

Valg til Seniorrådet i 2017 – del 2

Af Jørgen Storm

Jeg havde i sidste nummer fornøjelsen af at varme op til efterårets valg af et nyt Byråd og et nyt Seniorråd, der begge skal virke i årene 2018-2021.

Byrådet vælges som bekendt af kommunens stemmeberettigede borgere. Seniorrådet vælges af kommunens ældre borgere. Alle, der er fyldt 60 år og bosiddende i Egedal kommunen, har valget og er valgbare til Seniorrådet.

Vi ved nu mere om valget, og jeg kan i fortsættelse af sidste nummer her løfte sløret for den foreløbige køreplan for efterårets

valg. Den endelige køreplan vil blive fastlagt af Valgbestyrelsen, der forventes nedsat af Byrådet i slutningen af marts 2017 – altså samtidig med udgivelsen af dette nummer.

Valget planlægges gennemført i oktober 2017, og den foreløbige køreplan ser dermed ud som følger:

- August 2017: Annoncering om afholdelse af valg til Seniorråd og indkaldelse af kandidater til valget. Afholdelse af temamøder i Ølstykke, Stenløse og Ledøje-Smørum.
- Slutningen af august: Sidste frist for indlevering af kandidat-liste, udarbejdelse af kandidatoversigt, stemmesedler og valg-brev til stemmeberettigede borgere.
- Slutningen af september: Annoncering og udsendelse af valg-materialer til stemmeberettigede borgere.

- Starten af oktober: Valget åbnes med sidste frist for at stemme den 13. oktober. Brevstemmer skal være fremme senest 23. oktober 2017, kl. 9.00 – herefter optælling af brevstemmer kl. 10.00 på Rådhuset, og annoncering af resultat m.m. dagen efter.
- 30. oktober 2017: Konstituerende møde i det nyvalgte Seniorråd og annoncering m.m.

Seniorrådet består af ni medlemmer. Vi ved, at nogle medlemmer ikke genopstiller. Der skal altså findes nye kandidater, der gerne vil træde til og deltage i arbejdet med:

- **at styrke og udvikle kommunens seniorpolitik**
- **at fremme samarbejdet mellem kommunens pensionist- og seniororganisationer og de kommunale myndigheder, og**
- **at sikre, at pensionisternes og seniorernes problemer bliver fremlagt for kommunen**

Vi har fortsat et stort ønske om, at interesserede fra hele kommunen følger arbejdet – og stiller op, så vi i efteråret 2017 kan stå med en stærk kandidatliste til valget af det nye Seniorråd for 2018 - 2021. Vi ser meget gerne, at det bliver muligt at få ni kandidater og op til ni suppleanter i det kommende Seniorråd!

Du kan finde detailoplysninger om Seniorrådets formål, opgaver og arbejde på kommunens hjemmeside:

[gedalkommune.dk/Politik/Nævn og råd/Seniorråd](http://gedalkommune.dk/Politik/Nævn%20og%20råd/Seniorråd)

Vil du være en del af Husets Venner?

Af Julie Aebischer Nørgaard

Husets Venner er en gruppe frivillige, der er med til at gøre livet lidt sjovere for dem, der bor på plejecenter Damgårdsparken. Vi arrangerer bankospil, påske- og julefrokoster, er med til musikarrangementer, holder Sankt Hans, tager på ture og alt muligt andet.

Det kræver ikke særlige kompetencer at være med i **Husets Venner**, kun lysten til at glæde andre.

Som frivillig er det samværet og nærværet, der er det centrale. Det er derfor op til dig selv – og beboerne naturligvis – hvad I vil lave sammen. Det kan være alt fra at sidde og høre musik til at nusse med HusAvisen Solsikken.

Det er det her med, at der sidder nogen og glæder sig til du kom-

mer. Du er med til at give beboerne en dejlig variation i hverdagen. Man mærker så meget taknemlighed og glæde fra dem fortæller Mogens og Bente fra **Husets Venner**.

Nogle gode eksempler er kortspil og kaffesnak, fotoalbum og gåture. Du får mulighed for at blive en del af et dejligt fællesskab, få en masse gode oplevelser og glæden ved at gøre noget for andre.

Husets Venner søger dig

Er du interesseret i at blive en del af **Husets Venner** eller starte en vennegruppe eller en ”HusAvis” på ét af de andre plejecentre i Egedal, så ring til **Shasmina på 72 59 67 92**.

Du kan finde alt om at være frivillig på Egedal Kommunes hjemmeside.

Flextur – en overset mulighed???

Af Jørgen Storm

Det kan være svært at komme rundt i vores geografisk store kommune, hvis man ikke er selvkørende eller har mulighed for at blive hjulpet af familie eller venner.

Busnettet i kommunen er veludviklet, men det dækker langt fra alle behov – og her kommer muligheden for Movias Flextur ind i billedet.

Flextur er et fleksibelt supplement til de almindelige busser og S-tog, som mellem kl. 06.00 og 23.00 kan køre dig til og fra en hvilken som helst adresse i en af de kommuner, der er med i flex-tursordningen.

Flextur minder om taxakørsel. Det er en fleksibel transportform, der nemt og enkelt giver dig mulighed for at komme frem og retur, hvornår det måtte passe dig. Flexture køres af personvogne og liftvogne. Afhentning sker ved kantstegen hvor som helst, og du bestemmer selv, hvor du vil køres hen, og hvornår du vil hentes igen.

Flexturen bestilles på:

movia.flextrafik.dk

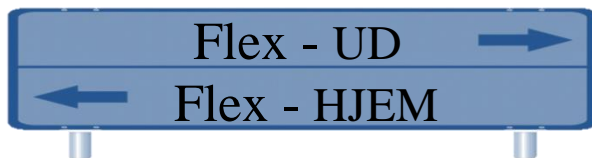
Med din mobiltelefon ved hjælp af en **gratis Flextur-app**, eller på:

telefon 70 26 27 27

Prisen for Flextur er lavere end taxa, fordi kommunen støtter kørslen, og fordi du kan komme ud for at skulle dele kørslen med andre. Derudover kan du komme ud for, at du ikke bliver kørt den korteste vej til din destination. Du betaler dog altid kun for den korteste vej.

Prisen for at køre inden for Egedal Kommune er 24 kr. for de første 10 kilometer, og 6 kr. pr. ekstra kilometer.

Hvis du kører til eller fra en anden kommune end Egedal, koster det 36 kr. for de første 10 kilometer og 6 kr. pr. ekstra kilometer. Der er 10% rabat ved bestilling online eller via Flextur-app.

Ryterskolerne i Egedal Kommune

Af Bent Thyge Thygesen fra Ledøje-Smørum
Historisk Forening (forkortet af redaktionen)

I perioden 1722-27 blev der bygget 240 af de såkaldte ryterskoler her i landet. I de tidligere Ledøje-Smørum, Stenløse og Ølstykke kommuner blev der bygget seks skoler. Skolerne i Ledøje-Smørum, Ganløse og Slagslunde var underlagt Københavns rytterdistrikt, medens Søsum, Stenløse og Ølstykke var underlagt Frederiksborg rytterdistrikt.

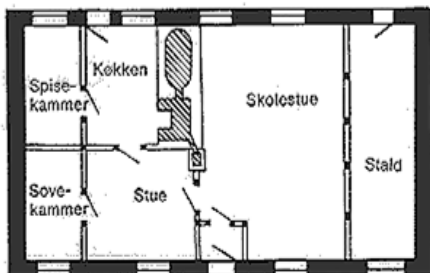
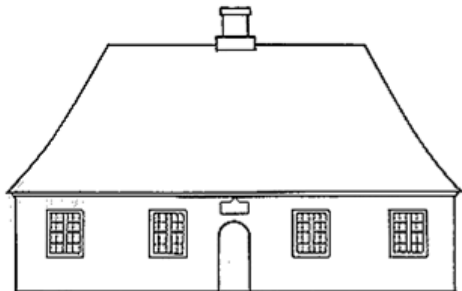
Skolerne blev bygget efter den omordning af landets rytterdistrikter, som Frederik den 4. foretog i 1715-20. Der blev oprettet 20 skoler i hvert af krongodsernes 12 rytterdistrikter. Beslutningen om at opføre ryterskolerne blev taget i 1721, hvor kongen kunne fejre sin 50-års fødselsdag.

På alle ryterskoler blev der opsat en sandstenstavle med Frederik den 4.s spejlmonogram og en inskription, hvor monarken fremhæver sin store indsats på skoleområdet - først på latin og derefter på dansk i et pompøst digt, hvor han indleder med at

takke Gud for at have opnået denne høje alder. Tavlerne har årstallet 1721.

Skolerne blev overalt bygget efter tegninger med nøjagtige mål- og materialekrav, og derfor kan de 240 ryterskoler betegnes som Danmarks første typehusbyggeri.

Også indretningen var oprindelig helt ens. Til højre for indgangen lå skolestuen og et mindre rum til husdyr. Til venstre var degnens bolig, der bestod af dagligstue, sovekammer, spisekammer og køkken med åbent ildsted. Skolerne kostede hver ca. 550 rigsdaler.

Rytterskolen i Ledøje

ligger ved gadekæret og blev benyttet som skole indtil 1924.

I 1927 solgte Ledøje-Smørum Kommune rytterskolen, som siden har været privatbolig.

Rytterskolen i Slagslunde

ligger nordvest for gadekæret.

Eleverne overførtes i 1955 til Ganløse Centralskole, hvorefter bygningen blev solgt til læreren.

Slagslunde Rytterskole. Foto: Stenløse Lokalarbiv

Rytterskolen i Ganløse

ligger mellem gadekæret og Bygaden. Det er den eneste af Stenløse Kommunens rytterskoler, som hverken er nedrevet eller solgt til private. Frederik den 4.'s sandstenstavle med årstallet 1721 er nu indmuret til venstre for hoveddøren. Bygningen er dog opført nogle år senere, muligvis i 1724.

Der har været undervisning i Ganløse Rytterskole indtil 1942, hvorefter sognerådet overtog rytterskolen og der blev indrettet kommunekontor i bygningen.

Efter kommunesammenlægningen i 1970 flyttede det meste af den kommunale forvaltning til Stenløse, men i en periode anvendte først teknisk forvaltning og senere skattekontoret bygningen, indtil det ny rådhus i Stenløse stod færdigt i 1974.

Imidlertid måtte bygningen derefter atter en periode benyttes til undervisning, efter at en brand havde hærgnet en stor del af Ganløse Skole i oktober 1974.

Rytterskolen i Stenløse

lå på hjørnet af Byvej og den nuværende Præstegårdsvej.

Den blev ligesom rytterskolen i Søsum overflødig 1938, hvor Centralskolen blev bygget. Kort efter blev den nedrevet for at give plads til en kirkegårdsudvidelse.

Rytterskolen i Søsum

blev opført på den nuværende adresse, Søsum Bygade 2.

Normalt blev rytterskolerne opført i umiddelbar nærhed af landsbyens kirke, men i Søsum var der ikke nogen kirke. Skolen blev nedlagt i 1938.

Rytterskolen i Ølstykke

er placeret tæt ved kirken og præstegården, i dag Københavnsvej 27.

Efter en brand blev skolen genopbygget i 1969 og stråtaget afløst af et tegltag. Skolen blev anvendt til sit formål fra 1721 til 1955. Den smukke sandstenstavle er bevaret og sidder midt på facaden. Foruden denne tavle har der oprindeligt også været inskriptioner over de enkelte døre indvendig i rytterskolen.

Veksø ekstraskole

Stenløse og Søsum fik kongelige

rytterskoler omkring 1725. Veksø hørte til det kongelige skoledistrikt i Søsum, men bønderne i Veksø fandt skolevejen for lang.

Børnene måtte passere et vade-sted over et vandløb i Veksø mose.

Derfor byggede bønderne deres egen "Ekstraskole" vest i byen (i den nuværende have til Brøndstedgård) og lønnede en lærer af egen lomme. Skolen fungerede fra ca. 1730 til ca. 1800.

Kilder: Egedal Leksikon, Sigv. Ellkier-Pedersen "Rytterskoletavlerne"

Ølstykke Rytterskole Foto: Ølstykke Lokalarliv

Hvis du får lyst til at vide mere, kan du gå ind på <http://egedalarkiverogmuseum.dk> og finde mange flere spændende oplysninger om vores historie.

Røde Kors' Vågetjeneste i Egedal

Af Lisbeth Solgaard

I 2016 var der 1403 døende, der fik omsorg og støtte fra frivillige vågere i Røde Kors' Vågetjeneste, i alt 18.372 timer hvor den frivillige våger talte, lyttede, beroligede og gav omsorg til en døende.

Vågetjenesten er en af de hurtigst voksende sociale aktiviteter i Røde Kors nogensinde, og der er i dag 78 forskellige vågetjenester fordelt over hele landet – inklusiv Egedal, hvor en nyoprettet vågetjeneste er ved at komme på plads.

Hvert år dør mere end 4000 mennesker i Danmark i ensomhed – mange af disse har også levet en isoleret tilværelse, har måske overlevet deres venner, mistet familie, er socialt udsatte eller lever bare et stille liv i ensomhed udenfor fællesskabet.

Røde Kors har den holdning, at ingen bør dø alene, medmindre de selv har ønsket det.

På plejehjem og sygehuse kan døden blive lige så ensom som i hjemmet, hvis ikke der er familie eller venner til at give nærvær. Plejepersonalet kan som oftest ikke afse tid til at sidde ved et dø-

ende menneske og våge i de sidste timer, men er afhængige af, at andre træder til og våger ved den døende.

Når en våger sidder ved en døendes side, sker det på den døendes præmisser.

Døende mennesker har forskellige behov i livets sidste timer. Nogle har brug for en at tale med, andre blot for at holde i hånden.

Den frivillige våger er med til at sikre en værdig afslutning på livet med omsorg, ro og tryghed.

Tema i værdighedspolitikken

Da Seniorrådet var med til at udarbejde værdighedspolitikken i Egedal Kommune, var en værdig død et af de fem hovedtemaer, der blev udvalgt. Nærvær og empati er væsentlige værdier i plejen af døende, men det kan ikke klares af kommunens medarbejdere alene uden hjælp fra pårørende og frivillige.

Røde Kors har i samarbejde med kommunen etableret en våge-tjeneste i Egedal. Der er allerede indledt et samarbejde om at våge ved ensomme døende på Porsebakken og med kommunens hjemmepleje med henblik på vågning i borgeres eget hjem. Derudover vil der også blive lavet aftaler med kommunens øvrige plejecentre.

Samarbejdet betyder, at plejecentrene og hjemmeplejen kan tilkalde en våger, hvis det vurderes, at der er behov for det – enten hvor der ingen pårørende er, eller hvor de pårørende har brug for aflastning.

Vil du selv være frivillig våger?

Hvis du har interesse for at deltage i det frivillige arbejde som våger, kan du kontakte Røde Kors' aktivitetsleder:

Karen Munck på
tlf. 52 44 80 90
silke.munck@gmail.com

eller

Frederique Foldager Andersen på
tlf. 53 15 80 90
frederique.andersen@gmail.com

Hvis du ønsker flere oplysninger om Røde Kors' Vågetjeneste i det hele taget, er du også meget velkommen til at kontakte Karen eller Frederique.

'Dette er bedre end medicin'

udtalt af døende til en frivillig våger

Portræt af en forening

Ølstykke Veteranbil & Mc Klub

Af Per Hougaard Frederiksen, formand

Ølstykke Veteranbil og Mc Klub har til formål at fremme kendskabet til restaurering og anvendelse af ældre bevaringsværdige køretøjer, samt socialt samvær i forbindelse hermed. Klassiske køretøjer er også velkomne. Veteran køretøjer skal være mindst 35 år gamle. Klassiske køretøjer 25 år gamle.

Om sommeren mødes vi på Græstedgård i Ølstykke hver torsdag i lige uger og kører en lille hyggelig aftenur på små smalle landeveje, med max 60/65 km/t. Det sker, at vi holder ind ved en isbod og nyder en vaffel med 2 kugler. Om vinteren mødes vi samme sted for almindelig hygge, over en kop kaffe og snak om gamle køretøjer, ofte med et tema eller en inviteret gæst som holder et foredrag om relevante emner.

Vi arrangerer også ture til f. eks. Teknisk Museum eller til garage møder hos samlere af gamle køretøjer eller mekanik. Om sommeren har vi ligeledes en grillfest og til tider en week-endtur.

Der findes blandt foreningens medlemmer mange forskellige gamle biler og motorcykler.

Følgende mærker kan nævnes: AJS, Ariel, BMW, DKW, Fiat, Harley Davidson, Jaguar, Merce-

des Benz, Morris, Nimbus, Norton, NSU, NSU-Wankel, Opel, Singer, Triumph, Victoria og Wolseley.

Én gang om året arrangerer vi et veteranbil- og Mc løb, som vi kalder "Fjordløbet". Her deltager op til 90 gamle biler og motorcykler.

Der åbnes for tilmelding til løbet på vores hjemmeside www.vbmc.dk den 1. maj og ganske kort efter er alle pladser udsolgt.

Løbet gennemføres den første søndag i september med start fra Græstedgård. Deltagerne får udleveret rallyskilte og køreordre, herefter er der gratis morgenkaffe.

Køretøjerne sendes af sted på turen, som hovedsagligt forløber omkring Roskilde fjord. På turen er der indlagt opgaver som skal løses, og resultatet ligger til grund for præmieuddelingen ved løbets afslutning, som altid sker på Græstedgård.

Vil du være medlem? – Så indsæt kontingent 100 kr. på klubbens konto i Jyske Bank: 5043- 1132559 og send en mail til sekretaer@vbmc.dk med navn, adresse, telefonnummer og evt. køretøj. Besøg vores hjemmeside på www.vbmc.dk, eller kontakt mig på: formand@vbmc.dk, telefon 21 37 50 28.

Hvad er det? *Af Ruddi Würtzen*

Til dette nummer af ViP har vi modtaget et foto af en kobberting, som indsenderen ikke kender anvendelsen af.

Er der mon nogen af vore læsere, der kan hjælpe med at opklare, hvad denne genstand har været/bliver brugt til?

Den er forsynet med to drejelige haner og en tragtliggende genstand foroven.

Desværre oplyser indsenderen af fotoet ikke noget om størrelsen på kobbertingen, men som man kan se, er den understyret med to bærehåndtag, så den må nok have en vis størrelse og vægt.

Har du et bud på kobbertingen, kan du kontakte Ruddi Würtzen på: ruddi@mail.dk eller 40 16 68 78.

Vi bringer eventuelle svar i næste nummer af ViPensionister.

God fornøjelse

Husk at du kan se de mindre genstande fra ”Hvad er det?” i montren ved hovedindgangen til Stenløse Kulturhus. Større ting, som f.eks. dette nummers ting, vil være vist med foto.

PS. For at komme ind i Stenløse Kulturhus udenfor bibliotekets bemandede åbningstid, skal man køre sit sundhedskort gennem skanneren, der sidder på standeren ved indgangen.

Foto: Ole L. Larsen

Hove-senderen

Siden 1987 har Hove-senderen stået som et vartegn tæt på landsbyen Hove, og den kan ses langvejs fra.

Masten er sat op i forbindelse med TV 2's start, men sender både for DR og TV 2, ligesom der også sendes en række radioprogrammer fra bl.a. DR og f.eks. POP FM.

Masten er 320 meter høj og dermed det næsthøjeste punkt i landet. Dette var for stor en udfordring for en faldskærmsudspringer, der i 2008 sprang ud fra toppen.

Det blev set af flere vidner, der ringede til politiet, men da politiet nåede frem, var der ingen spor af udspringeren.

En lastbilchauffør havde set en mand, der pakkede en gul faldskærm sammen, men faldskærmsudspringeren er aldrig blevet fundet.

Kilder:
Dansk Radio.dk og
Lokalavisen Egedal

Seniorrådet i Egedal Kommune

Seniorrådet fungerer som bindeled mellem det politiske system og kommunens ældre borgere. Seniorrådet i Egedal Kommune har ni medlemmer, der er valgt for en fireårig periode fra 1. januar 2014.

<i>Formand</i> Bjarne Larsen Egernvej 3, 3650 Ølstykke	47 17 92 68 bjla@privat.dk
<i>Næstformand</i> Jørgen Storm Søgerbakken 125, 2765 Smørum	29 27 96 02 stormto@hotmail.com
<i>Sekretær</i> Per Veise Dr. Margrethesvej 59, 3650 Ølstykke	29 62 09 20 vpveise@mail.dk
<i>Kasserer</i> Annie Havnsø Thomasen Sandalsparken 88, 3660 Stenløse	60 88 34 86 havnsoe@it.dk
Alice Pedersen Hirsevænget 17M, 3650 Ølstykke	21 44 03 36 alice3506@gmail.com
Hanne Blankensteiner Druevej 15, 3650 Ølstykke	47 17 86 91 hanne@blankensteiner.com
Jørgen Lange Lærkevej 17, 3650 Ølstykke	41 56 31 06 langeja@cdnet.dk
Lisbeth Solgaard Hansen Åkandehaven 76, 2765 Smørum	44 65 02 72 solgaardhansen@gmail.com
Ole Lind Larsen Agertoften 1, 3660 Stenløse	20 25 28 83 olelindl@post9.tele.dk

Bisiddere: Alice Pedersen og Annie Havnsø Thomasen

Bruger- og pårørenderåd (medlemmer valgt af Seniorrådet):

Egeparken: Per Veise
Suppleant Jørgen Lange

Damgårdsparken: Annie Havnsø Thomasen
Suppleant Ole Lind Larsen

Porsebakken: Lisbeth Solgaard Hansen
Suppleant Jørgen Storm

Solkrogen/Engbo: Alice Pedersen
Suppleant Hanne Blankensteiner

Oversigt over ældreforeninger i Egedal marts 2017

SMØRUM

Ældre Sagen i Ledøje-Smørum

Formand: Jørgen Storm, tlf. 29 27 96 02, stormto@hotmail.com

Næstformand: Erik Poulsen, tlf. 44 66 31 48

Erik.poulsen@smoerumnet.dk

Social-humanitært område: Eva Petersen, tlf. 26 74 52 02

eva.sonny@os.dk

Lokalafdelingens program findes i Ældre Sagens eget blad ”Det Sker” og på www.aeldresagen.dk/ledøje-smørum. Vi har fokus på et spændende program, synlighed og medlemstilgang - vi søger nye, der vil yde og nyde!

Ældre i Bevægelse ÆiB

Formand: Per Husted Sørensen, Dyvelåsen 50, 2765 Smørum

Tlf. 44 65 04 63, mobil 21 47 26 25, mail: husted@smoerumnet.dk

www.aeldreibevægelse.dk

ÆiB's formål er at tilbyde motion og kultur for borgere i Egedal på 60+. De fleste aktiviteter foregår i Ledøje-Smørums Idræts- og Kulturcenter. Henvendelse om medlemskab til formanden.

Ledøje Smørum Historiske Forening

Smørum Bygade 35, 2765 Smørum

Formand: Anni Agerskov, tlf. 44 65 47 20, mail: formand@lshist.dk

Hjemmeside: www.lshist.dk

Den gamle Skole og museum har åbent den første søndag i hver måned fra kl. 13.00 – 16.00.

DIS-Egedal Slægt & Data

Smørum Bygade 35, 2765 Smørum

Formand: Bent Thyge Thygesen, tlf. 44 97 55 54, formand@dis-egedal.dk

www.slaetgotgdata.dk/lokalforeninger/egedal

Pensionisternes Venner

Formand: Bent Knudsen, Baltorpvej 215, 6., 2., 2750 Ballerup

Tlf. 21 49 08 99, mail: bent.knudsen@comxnet.dk

Vi er en upolitisk forening, hvis formål er at skaffe midler til gavn for Ledøje-Smørum pensionister. Alle kan optages og deltage i foreningens aktiviteter. Bankospil hver onsdag på Balsmoseskolen i Smørum.

ØLSTYKKE

Omsorgsklubben (OK - Ølstykke)

Formand: Lone Ellemann Jensen, Helmer Filtenborgs Plads 4, 3650 Ølstykke, tlf. 28 39 07 45, mail: okoelstykke@gmail.com

Ældre Sagen i Ølstykke

Formand: Ann Larsen, tlf. 20 44 01 16
Næstformand: Ole Koefoed, tlf. 25 72 30 08
Besøgstjeneste: Inge Hjorth, tlf. 47 17 76 50
mail: aeldre.sagen.oelstykke@gmail.com

Kontoret Græstedgård, Udlejrevej 13B, lokale 4, Ølstykke er åbent torsdage i lige uger fra 11-13 for spørgsmål, tilmeldinger og betalinger.
Tlf. 60 66 36 50 kun i kontortiden. Se www.aeldresagen.dk/oelstykke.

Ølstykke Historiske Forening/Skenkelsø Møllemuseum

Maglehøjvej 42, 3650 Ølstykke
Formand: Peder R Iversen tlf. 47 17 53 74 joyped@cdnet.dk Indmeldinger til kasserer Preben West Nielsen tlf. 47 17 80 91
eller mail: bpwn@mail.tele.dk

Skenkelsø Møllemuseum inviterer til mølledage, se mere på www.olstykkehistorisk.dk. Mangler du socialt samvær, kan du melde dig ind i Ølstykke Historiske Forening eller deltage i møllelauget, som er aktivt hver tirsdag.

Ølstykke/Jørlunde Pensionistforening

Formand: Ida Clausen, Ved Store Dyrehave 40 st. tv. 3400 Hillerød
Tlf. 41 60 53 07, mail: kaicl@webspeed.dk

STENLØSE

Ældre Sagen i Stenløse

Formand: Kirsten Pedersen, Kornvænget 2, 3660 Stenløse
Tlf. 47 17 00 44, mail: kirstenmp@mail.tele.dk

Vore tilbud foregår i HEP-huset. Se vort program, eller tilmeld dig vores månedlige nyhedsbrev på 235aeldre@gmail.com

Stenløse-Veksø Pensionist og Efterlønsforening

Formand: Ruth Thyman

Tlf. 60 76 69 00, mail: rgthymann@gmail.com

www.123hjemmeside.dk/Stenl-Veks-pens

Arrangementer afholdes i HEP-huset, Carlsbergvej 4 i Stenløse. Se programmet på vores hjemmeside eller hent det i HEP-huset.

Egedal Seniorsvømning i Ganløse Friluftbad

Formand: Keld Christensen tlf. 47 17 13 74 keldmariane@mail.dk

Kasserer: Vibeke Petersen tlf. 47 17 15 08 rv40@digmail.dk

Vandgymnastik/motionssvømning mandag og onsdag kl. 10-11.30 fra 22. maj til 6. september

Slagslunde-Ganløse Pensionistforening

Formand: Ole Persson, Karlskov Bakke 5, Ganløse, 3660 Stenløse
tlf. 23 23 36 88

Møderne afholdes i Rytterskolen, Østergade 1, Ganløse hver anden onsdag (ulige uger). Vi optager enhver pensionist og efterlønsmodtager samt deres ægtefæller. Kontakt vores formand eller mød op til et af vore møder.

Slagslunde-Klubben

Formand: Susan Kielstrup, Ved Gadekæret 4, Slagslunde, 3660 Stenløse
Tlf. 26 85 87 05, mail: bjasus@oncable.dk

Ét af Slagslunde-Klubbens mange tilbud er Seniorgruppen, som mødes hver tirsdag. Seniorgruppens kontaktperson er Tove Larsen, tlf. 21 25 78 06 eller 48 18 45 89

Stenløse Historiske Forening

Formand: Steffen Erichsen, Teglværksparken 12, 3660 Stenløse

Tlf. 48 18 38 75, mobil 22 64 62 66, mail: jese@webnetmail.dk

Hjemmeside: www.stenlosehistorie.dk

Foreningen arrangerer guidede ture til interessante historiske seværdigheder. Vi afholder historiske foredrag i Stenløse, Ganløse og Veksø. Vores blad udkommer fire gange årligt. Bliv medlem og oplev alt dette.

Det Tredje Krydderi

Formand: Inger Lisse Dahl Hede, Skovvej 18B, Buresø, 3550 Slangerup
Tlf. 40 15 60 50, mail: buresoen@mail.dk

SEP-Bowlingklub Egedal

Formand: Jørgen Holm, tlf. 47 17 01 36, mail: b.j.holm@privat.dk

Vi spiller i Ballerup torsdage kl. 10 - 12 og fredage kl. 11 - 13. Du kan spille begge dage, hvis du har lyst. Nye medlemmer er velkomne. Julefrokost afholdes i HEP-huset.

HEP-huset, Carlsbergvej 4, 3660 Stenløse, www.hephuset.dk

Formand: Sven Levy, tlf. 47 17 22 37, mail: sven@levy.dk

Huset er åbent mandag til fredag fra kl. 09.30 - 16.00, hvor der vil være cafévagter til stede. HEP-huset kan anvendes til forskellige arrangementer for ældre og handicappede i Egedal Kommune. www.hephuset.dk

VEKSØ

Frivillige Hænder i Veksø

Kontaktperson: Hans-Erik Pedersen, tlf. 40 57 30 42
mail: frivilligehaenderiveksoe@gmail.com

Oprettet af Veksø Menighedsråd for borgere i Veksø sogn, der mangler hjælp til små praktiske opgaver, som kommunen ikke udfører. Bor du i Veksø og har du brug for hjælp, kan du kontakte Hans-Erik Pedersen.

Aktivitetsoversigter fremsendes til redaktionen af ViPensionister

Lisbeth Solgaard Hansen, Åkandehaven 76, 2765 Smørum
mail: solgaardhansen@gmail.com

Deadline for indlæg til næste nummer er den 30. maj 2017

~~Afsender:
Egedal Kommune
Dronning Dagmars Vej 200
3650 Ølstykke~~

Egedal Kommune

Dronning Dagmars Vej 200, 3650 Ølstykke

Telefon 72 59 60 00 www.egedalkommune.dk

Åbningstider	
Borgerservice	Sundhedscentret
Mandag 10.00 - 14.00	Mandag 8.00 - 16.00
Tirsdag 10.00 - 14.00	Tirsdag 8.00 - 16.00
Onsdag 10.00 - 14.00	Onsdag 8.00 - 16.00
Torsdag 10.00 - 17.30	Torsdag 8.00 - 16.00
Fredag 10.00 - 12.00	Fredag 8.00 - 15.00

På Egedal Kommunes hjemmeside kan man finde oplysninger om de forskellige kommunale tilbud og ydelser til kommunens pensionister. Derudover kan man på udvalgte områder betjene sig selv døgnet rundt.